

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gravamina sacri Romani Imperii principum ac procerum

[S.l., Mainz], 1523

Qvibvs artibvs iudices ecclesiastici caussas promiscuas, quae coram ciuili
etiam magistratu in iudicum deducio possunt, sibi solis uendicare
conentur

[urn:nbn:de:bsz:31-114121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114121)

clum quod inter eos forte agebatur, eousq; processit, quod
ab alterutra partium matrimonij contractus, ex pactioni-
bus illis, ratur, perfectusq; prætendatur. At inficietur alte-
ra, datumq; est, ab altera alteri personæ uestiū, aut alioqui
mundi muliebris quidpiam, tanq; arrabonis loco, adseruā-
dum ac custodiendū. Accidatq; deinde, ut asserti cōtractus
matrimonij s. contēplatione, cōtrahentes, ad ecclesiasticū
perueniant tribunal, ac ibidē per sententiam, in diuersum
ire iubeantur, separenturq;. Tum iudex ille ecclesiasticus
inique hoc sibi in hac causā prætendit interesse. Nimirum,
ut omne quicquid hinc inde arrabonis uice traditum sit,
ut hoc sibi cedat tanq; cōmissum. id quod nedū cōtra omnia
iura, sed & æquitatē atq; honestatē ipsam ꝑculdubio est.

Q VIBVS ARTIBVS IVDICES ECCLESIAS-
tici causas promiscuas, quæ coram ciuili etiam ma-
gistratu in iudicium deduci possunt, sibi
solis uendicare conentur.

I Tem, licet complures sint causæ ita promiscuæ iurisditio-
nis, ut secundū iura cōmunia, apud ecclesiasticos atq;
ciuiles iudices agitari & puniri possint, sæpiuscule tamen
euenit, ut quum ciuiles iudices, cōcessam sibi hac in re pro-
uinciam & iurisdictionem administrare atq; exercere uelint.
Quod id ipm ne faciēt per iudices ecclesiasticos, sub excō-
municationis pœna eis interdicitur, prohibeturq;. Quod
si diutius ꝑstare deberet, breui ecclesiastici iudices a ciuili
magistratu, eiusq; iurisdictione quascūq; etiā causas exime-
rent, suæq; assererent ditioni. Id quod Cæsareæ Maiest. cæ-
terisq; Imp. Romani membris graue est, & intolerabile. Et
quanq; secundū iura cōmunia, manifesta periuria atq; adu-
lteria, maleficorumq; prestigiæ, ac cōsimiles aliæ causæ,
per ecclesiasticos ac ciuiles iudices, promiscuum, uer occupari,
ciuiliter pro tempore plecti possint, habea:q; ita
præuentio hac in re locum. At tamen ecclesiastici iudices
contra omnia iura, causas huiuscemodi, solis sibi, suæq;

C iij iuris-

iurisdictioni usurpare conantur. Quod ipsum iurisdictioni
ciuili non ferendum est onus ac grauamen.

QVEMADMODVM CAVSSAE PROPHA-
næ sub prætextu, denegatæ executionis ad
ecclesiasticorū consistoria trahuntur,

ITEM, si quando personæ laicæ in causis etiam omni-
no prophanis, a iudicibus ecclesiasticis citationes impe-
trare conentur, prætendantq; magistratum ciuilem, debi-
tam sibi iuris executionē facere neglexisse, antequam sum-
marie saltem per euidens aliquod docuerint instrumentū
iustitiam, ut quærentur, sibi denegatam citationes tamē,
atq; alij iudiciarij processus a iudicibus ecclesiasticis ad so-
lam petentiū quærelam his decernuntur. Quod si dein-
ceps ad petitionem, uel ciuilibus iudicis, aut partis in ius uoca-
tæ, causæ huiuscemodi ad ordinariū tribunal remittan-
tur, præfigitur, ciuili iudici per breue quatuor hebdoma-
darum, puta tempus fatale, intra quod, actoris intentioni
& quærimoniæ ex integro, atq; ex asse executionis ordi-
ne satisfaciatur. Ac si in arctissimo ita præstituto termino sentē-
tia diuinitua, aut non fertur, uel executioni lata non man-
datur, libertatem dehinc iudex ecclesiasticus dat actori lai-
co, coram suo tribunali, ulterius procedendum, fitq; non
raro, (mirum hoc auditu) ut causa, quæ intra mensis spaci-
um coram ciuili consistorio agitari, peragiq; debebat, q̄
hæc eadem apud ecclesiasticum iudicem triennio, aut eo
amplius pendeat, hinc indecisa.

AIUNT præterea iudices ecclesiastici, in talibus ca-
sibus prophanas ad se causas pertrahere sibi licere, si ma-
gistratus ciuilibus in administranda iustitiæ executione ne-
gligens inueniatur e regione tamē ferre minime possunt,
ut in pari casu idem iuris cum eis seruetur. Nimirum ut in
causis ecclesiasticis quispiam de neglecto cultu iustitiæ ab
ecclesiasticis apud laicos, aut ciuiles magistratus conque-
ri, ac iustitiā sibi per ciuiles magistratus administrari po-
stulare